

EVEL
ONE

APRIL 2004 VOL. LXIX, No. 4

SOLIA
THE HERALD
JACKSON, MI

HOLY RESURRECTION

PROCESSED

RECEIVED

OCT 05 2005

APR 22 2004

GTU LIBRARY

P.A.O.I. LIBRARY

SOLIA

THE
HERALD

VICE-CHAIRMAN:
Right Rev. Bishop Irineu Duvlea

ENGLISH EDITOR / SECRETARY:
Archdeacon David Oancea

ROMANIAN EDITOR:
Rev. Fr. Anton Frunză

STAFF:
Rev. Dr. Cornel Todeasa
Rev. Fr. Remus Grama
Mr. Mark Chestnut
Mr. Tom Rosco

CHAIRMAN:
Most Rev. Archbishop
Nathaniel Popp

SOLIA — THE HERALD (ISSN 0038-1039) is published monthly for \$15.00 per year: United States, \$20.00 per year: Canada, and \$25.00 per year in other countries by The Romanian Orthodox Episcopate of America, 2535 Grey Tower Road, Jackson, MI 49201-9120. Periodicals postage paid at Jackson, Michigan, and additional offices. Phone: (517) 522-3656, Fax: (517) 522-5907. E-mail: solia@roea.org. Internet: <http://www.roea.org>.

POSTMASTER: Send address changes to: SOLIA — THE HERALD, P.O. Box 185, Grass Lake, MI 49240-0185, U.S.A.

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate of America.

CONTENTS

English Section

<i>Resurrection Pastoral Letter 2004,</i>	
His Eminence Archbishop Nathaniel	3-4
<i>The Gift of Orthodox Christianity,</i>	
Rev. Fr. Thomas FitzGerald	5
<i>Hierarchal Concerns, Proposed Statute Revisions</i>	
Reviewed by Holy Synod	6-7
<i>Cleveland AROY Helps Romanian Orphans</i>	8
<i>Want to Make a Difference?</i>	
Apply for a Camp Position!	9
<i>Clergy Changes</i>	10
<i>Financial Report</i>	10
<i>Construction Has Begun!</i>	11
<i>On the First Anniversary of His Repose —</i>	
Father Vasile Hategan	12-13
<i>ARFORA House 50th Anniversary,</i> Louise M. Gibb	13
<i>Solia Calendar Mailed</i>	13
<i>Monastery Honors Fr. Grabowski on</i>	
80 th Birthday	14-15
<i>From Dark to Light, From Fast to Feast,</i>	
Rev. Dr. Cornel Todeasa	15
<i>Auxiliary Bishop Schedule</i>	16
<i>Parish Register</i>	16

Romanian Section

<i>Scrisoare Pastorală La Sf. Paști 2004,</i>	
+Nathaniel, Arhiepiscop al Detroitului	17-18
<i>Cuvânt De Suflet, +Irineu, Episcop Vicar</i>	19, 22
<i>Rugăciuni Împlinite în Comunitatea din Dallas,</i>	
Texas; Sfințirea Bisericii Adormirea Maicii Domnului,	
Dan Hoarste, Participant	20-22
<i>Știri Din Lumea Ortodoxă, Psa. Zoe Vasiliu</i>	23
<i>Educarea Creștină a Familiei - Învierea Domnului</i>	
Maica Preoteasă	23-24

COVER: The Resurrection of the Lord (Descent into Hades) in St. Mary Romanian Orthodox Cathedral, Cleveland, Ohio.

90TH ANNIVERSARY ST. ELIAS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

425 Cherry Way
Ellwood City, Pennsylvania

JULY 24-25, 2004

His Eminence, Archbishop Nathaniel will preside

Saturday, July 24

5:00 pm Memorial Service
Great Vespers with Litia
Reception

Sunday, July 25

8:30 pm Matins
9:30 am Hierarchal Divine Liturgy
followed by Thanksgiving Service
1:30 pm Festive Banquet
(Wurtemberg-Perry Volunteer Fire
Dept. Hall, State Route 488)
*Located on the same road as
Transfiguration Monastery*
Respond by June 1 at
sainteliaschurch1914@yahoo.com
or (724) 742-9923.

CHRIST IS RISEN!

HRISTOS A ÎNVIAT!

RESURRECTION PASTORAL LETTER 2004

To our beloved clergy, monastics and pious faithful of our God-protected Episcopate, Grace, mercy and peace from God; and from us, our fatherly love and hierarchal blessing.

Dearly beloved:

Christ is Risen!

Having reached this great day of rejoicing and celebration, let us give thanks to God our Father for leading us through the period of the Great Paschal Fast. As he delivered the People of Israel from the Angel of Death and through the Sea of Reeds to reach the land he promised to them, so God has strengthened us to fix our eyes on this day as we have transversed the period of the Forty Days. He has destroyed not merely the power of Death, but Death itself, and he has brought us to the new paradise, for he himself crossed over the threshold of the prison of death and emptied it of fallen mankind. He has entirely negated its power which kept mankind sinning and in the grips of fear.

Today, we are celebrating the victory of Life over death, of God's elevation of man into the paradise once lost. Listen to what Saint Policarp, that great martyr and patron of our own first bishop, says: *"If we please him in this present world, we will also inherit the future world. For he promised to us that he will raise us again from the dead"* (Policarp c.135, E) 1:42. St. Policarp was converted to Christ by the Apostle John in the year 80 A.D.; and thus, he carries on the tradition and teaching of the Apostles to us.

Perhaps we are accustomed to think that today is a special day only for Christians, that it is "our" celebration only. *"As respects their body and soul, there will be no difference of condition between the people who believe and those who do not believe"* (Tertullian 3.591). Thus, we must remind ourselves that, in fact, it is a universal celebration for all people, for the power of death held sway over all mankind; and Jesus Christ, the Only-begotten Son of the Father, has delivered all generations from its power. And just as it is a celebration for all the children of Adam and Eve, so too, will there be a universal judgment of all humanity. *"Let none of you say that this very flesh will not be judged, nor rise again...For just as you were called in the flesh, you will also come to be judged in the flesh"* (Second Clement 7.519).

Therefore, for those of us who do know of the wonderful work of salvation in our Lord and God and Savior Jesus Christ foretold by the prophets and taught to us through his apostles, who have "been baptized in Christ and put on Christ," let us bring our own praise and thanksgiving to God, and let us also bring to him that of those who do not yet know and confess his name. Today, we are to bring to God thanksgiving and praise in behalf of all his children for *"He will raise all men from the dead"* (Justin Martyr 1.240), and surely we must acknowledge this great mercy for ourselves and in behalf of all mankind.

Three nights ago, together with those brave women disciples, we went about the holy work of going to the tomb to anoint the lifeless body of our Lord, Jesus. Just as a very few of the inhabitants of the earthly Jerusalem took part in that unique procession to the new tomb which would, for a short three-day period, hold the life-giving body of our Lord, so too, few of our fellow citizens accompanied us with the sacred epitaphios as we encircled the holy church. We were present and participating, and we acknowledge and we believe that *"If Christ has not risen then useless is our preaching and empty is our faith"* (I Corinthians, 15:14).

"O Christ, Savior, the angels in heaven praise your resurrection, and on earth, we unworthy ones, with pure hearts, glorify you," we sang earlier this blessed night as we processed around the church. It is a gift from God that tonight, indeed, our hearts are pure, full of glorification of God and love for one another. If our hearts were not pure, we could not sing out that "Christ is risen!" and respond, "Truly, he is risen!" These words do glorify God, for they confess our belief in all the mighty works which God has promised, fulfilled and will complete at the end of the ages.

Note that we do not say that "Christ arose," nor do we respond, "Truly he arose" as though this event was once and for all, and we speak of it as some kind of anniversary event! Today, we are in Jerusalem; today, we are at the tomb in the garden; today, we are with the women disciples and later with Peter, John and the others as they gathered together, first out of fear and then in spiritual ecstasy, heartened by the words of the risen Messiah, "Peace be to you!" Christ is risen forever, and therefore, every generation in turn shouts out that he is risen now — for me, for you, for us, for all humanity!

How wonderful is this day when we join together in singing praises to our Lord and crying out that "He is risen from the dead!" With us join the bodiless powers of heaven and those who once sang hymns of glory at the birth of the Christ child in Bethlehem. Now they dance and exalt in ecstatic joy as they sing hymns at the tomb, witnessing to the Lord's arising from among the dead entombed around him. "*When the Son of Man comes in His glory, and all the holy angels with Him, then He will sit on the throne of His glory*" (Matthew 25:31). Truly, the hosts of heaven join us today in our joy and thanksgiving, welcoming us back into the promise of unending life bestowed on us by our all-loving God. "*I am the resurrection and life; he who believes in me even though he die, will live, and whosoever lives and believes in me will not ever die*" (John 11:25-26).

Do you see, dearly beloved, that what we are celebrating is the fulfillment of the ancient promise of love of God the Father for us through His only Begotten Son? It is the completion of all the prophecies and of the words of our Lord himself which are to be fulfilled at the end of this age: "*For he will come again to judge the living and the dead*" and "*of his kingdom there will be no end.*"

Because of our joy, that gladness which fills our hearts with hope for our loved ones who have fallen-asleep in the Lord and for the trust we have that we shall come into the presence of God, we are like radiant candles: "*Let us become true bearers of spiritual light*" (Tone 5, Pentecostarion) for "*The light of Christ illumines all!*" And being saved by Christ and being united to him in his death through our baptism and rising with him from his tomb, let us remember what the Great Paul says: "*But God, being rich in mercy, because of his great love he has for us, who were dead through our transgressions, made us alive in Christ. And arising with him, we sit together with him in the heavens*" (Ephesians 2:4-6).

The Lord is risen and is at the right of the Father, having prepared a way and a place for those who acknowledge him as "Lord" and "God." St. Basil the Great says: "*Let us die so that we can live. Let us kill the thoughts of the body, so that the thought of the Spirit can be born in us, from which will be born life and peace*" (Homily, Vol. 17, p. 488, Bucharest).

Dearly beloved, just as the risen Lord greeted his apostles with "Peace be to you," so he greets us each day and every moment of our lives. "Take my peace; live in my peace," Jesus invites us. Thus, to be in communion with him, we must have his peace, and to have his peace, we must have him dwelling in our hearts and in our lives. Let us lose no time! Let us be sure to throw off the old ways and do good works pleasing to God. "*It is not I who lives but Christ who lives within me*" (Galatians 2:20).

The mysterious works of God are not for us to witness, but to believe. Should the apostles themselves have been stationed at the tomb and been witnesses to his resurrection, to his coming forth from the cold, stone sepulcher, that would still not have convinced others that, indeed, the Lord is risen as he foretold. "*But be ready, for you know not the hour in which our Lord comes*" (Didache 7.382). What is important is not the moment of resurrection, but the fact of Christ's arising from the dead. In this did the apostles take part, in this did they see the Lord come through the closed doors, and in this did Thomas fall down in worship, crying out: "*My Lord and my God!*"

It was their participation in the forty days of learning and reflection with the risen Jesus that so empowered the apostles and disciples to bear witness, even to the shedding of their own life for the truth, that "The Lord is risen!"

Dearly Beloved, we are apostles of the risen Savior! As the Holy Apostles themselves could not restrain their hearts and their lives from preaching that "Christ is risen," so, too, we cannot restrain our hearts from responding, "Truly he is Risen," granting great mercy to the world!

+NATHANIEL, Archbishop of Detroit

Excerpt from

THE GIFT OF ORTHODOX CHRISTIANITY

By Rev. Fr. Thomas FitzGerald, Th.D.

Professor of Church History and Historical Theology

Holy Cross Greek Orthodox School of Theology

Brookline, Massachusetts

Introduction: The Icon of the Resurrection

Christ is in our midst!

One of the most distinctive and prominent icons of the Orthodox Church is the icon of the Resurrection of Christ, which is sometimes called "The Descent into Hades." It is an icon which seeks to give us a deeper insight into the historical event of the Resurrection, the event which is so central to the Christian faith and to our identity as believers.

The icon shows the Risen Christ dressed in bright white robes. He appears to be standing above the tomb. While we can barely see the imprints of the wounds in his hands and his side, the scene has little to remind us of the tragedy of the crucifixion. Now, he is truly the Victorious Christ. Standing above the rock of the tomb which looks like a cross, he is truly the Resurrection and the life (Jn. 11:25).

When we look carefully at the icon, we see that the Risen Christ is reaching out. Indeed, he is not alone. His hands are grasping two others. And, in this depiction of the profound inner meaning of the Resurrection, the Risen Christ is grasping the wrists of a man and a woman. With Christ as their Leader and Guide, Adam and Eve appear to be lifted up out of the tomb as well. Their faces are turned to the Risen Christ with expressions of faith and trust. While the Lord firmly grasps their wrists in his hands, they are not being dragged against their will. On the contrary, Adam and Eve, as representatives of all humanity, are freely yielding to the love of God in Christ. The Resurrection of Christ is the ultimate victory over the power of alienation, sin, Satan and death. The love of God in Christ has overcome once and for all the evil powers which seek to separate humanity from God. The Resurrection of Christ is also the resurrection of Adam and Eve as well.

The icon helps us to perceive the deeper meaning of the event of the resurrection. The bold image expresses in color and line the declaration of St. Paul who says: "If Christ is not risen, then our preaching is in vain, and your faith is in vain. But the fact is Christ has been raised from the dead, the first fruits of those who have fallen asleep. For as by a man came death, by a man has come also the Resurrection from the dead. For as in Adam all die, in Christ shall all be made alive (1 Cor. 15:14, 21).

The bold and vivid icon of the Resurrection of Christ also expresses visually the theme of the Resurrection Hymn of the Orthodox Church: "Christ is Risen from the dead, trampling down death by death, and bestowing life upon those in the tombs."

This will be the hymn chanted time and again on Easter night by the Orthodox Christians here in Lehigh County and throughout this country when we celebrate Easter. The five million Orthodox in this country will join their voices with the 300 million Orthodox believers throughout the world in celebrating the resurrection of Christ, the most important event in the Gospel, the most important liturgical event of the Church, and the most important affirmation of every Orthodox believer. The Orthodox in America will join their voices with those through the ages who trace their faith back to the land of Palestine where Our Lord was born, where he taught, and where he rose in glory.

Already, some may sense that Orthodox Christianity is somewhat different from what you are accustomed to see and to hear. By looking at the icon, we are engaging not only a particular artistic expression. But, we are also entering into a particular way of interpreting the Gospel, a particular way of looking at reality through the perspective of God's revelation in Christ. Thus, Fr. Dumitru Staniloae says:

The deepest foundation of the hope and joy which characterize Orthodoxy and which penetrates all its worship is the resurrection. Easter, the center of Orthodox worship, is an expression of joy, the same joy which the disciples felt when they saw the risen Saviour. It is the explosion of cosmic joy at the triumph of life, after the overwhelming sorrow of death—death which even the Lord had to suffer when he became man. Orthodoxy emphasizes with special insistence the faith of Christianity in the triumph of life.*

*Fr. Dumitru Staniloae, "Orthodoxy, Life in the Resurrection," *Eastern Churches Review* 2:4 (1969), page 371.

*Editor's Note: From a presentation at the conference "On Christian Unity," March 21, 2002, DeSales University, Center Valley, Pennsylvania, for the Lehigh County Conference of Churches on the topic of **Healing Relationships and Spiritual Treasures***

HIERARCHAL CONCERNS, PROPOSED STATUTE REVISIONS REVIEWED BY HOLY SYNOD OF BISHOPS

SYOSSET, NY [OCA Communications] – Matters related to the episcopacy of the Orthodox Church in America and proposed revisions to the Church's Statute were among the numerous issues discussed by members of the Holy Synod of Bishops during their annual spring session at the OCA Chancery here March 15-18, 2004.

In recognition of his 21 years of Episcopal service, His Grace, Bishop Job of Chicago and the Midwest was elevated to the rank of Archbishop. His Beatitude, Metropolitan Herman led members of the Holy Synod in singing "Axios – He is worthy!" after announcing Bishop Job's elevation. Consecrated to the episcopacy in 1983, Archbishop Job served as Bishop of Hartford and New England for ten years before his election as ruling bishop of the Diocese of the Midwest.

In response to his personal request, members of the Holy Synod granted a leave of absence to His Eminence, Archbishop Peter of New York and New Jersey. For several years Archbishop Peter has faced a number of health problems which require further monitoring. Having thanked Archbishop Peter for his efforts on behalf of the Diocese of New York and New Jersey, the Holy Synod named Metropolitan Herman as the diocese's Administrator. In addition to his diocesan duties, Archbishop Peter also serves as chairman of the OCA's Department of External Affairs and Interchurch Relations.

Metropolitan Herman, with the concurrence of the members of the Holy Synod, appointed His Grace, Bishop Tikhon of South Canaan, as Administrator of the Diocese of Philadelphia and Eastern Pennsylvania. Bishop Tikhon who was consecrated to the episcopacy in February 2004, was also appointed Rector of St. Tikhon Orthodox Theological Seminary.

Archimandrite Benjamin [Peterson] was elected to the episcopacy to serve as Bishop of Berkeley and Auxiliary to His Grace, Bishop Tikhon of San Francisco and the West. A native son of the Diocese of the West and former dean of Saint Herman Orthodox Theological Seminary, Kodiak, AK, Archimandrite Benjamin will be consecrated to the episcopacy at Holy Trinity Cathedral, San Francisco, CA on Saturday, May 1, 2004, with his canonical election taking place on the preceding evening.

In his report at the opening of the session, Metropolitan Herman offered a comprehensive review of his ministry as the Church's Primate. He noted that during Holy Week 2004, he would be consecrating Holy Chrism at Saint Tikhon Monastery – a Rite that

he will be celebrating for the first time as Primate. He also noted that he will attend the annual assemblies of the dioceses of Canada, the Midwest, and the South in the coming year as a sign of "the unity of the Church and the unity that is ours as brother hierarchs." In the same vein, he reported that he has accepted invitations to pay official visits to the sister autocephalous Orthodox Churches of Georgia and the Czech Lands and Slovakia, the autonomous Church of Finland, and the Belarusian Exarchate of the Patriarchate of Moscow. Such fraternal visits to the sister Churches "both give expression to and nurture our relationships with our sister Churches," he noted.

Metropolitan Herman also reported on his informal meeting with His Eminence, Metropolitan Laurus, First Hierarch of the Russian Orthodox Church Outside Russia, in December 2003, and expressed pleasure that the relationship between the OCA and ROCOR "is now on warmer, more cordial terms," even as the latter continues its dialogue with the Moscow Patriarchate. Another positive sign is the participation of students from the ROCOR's Holy Trinity Seminary, Jordanville, NY in the recent meeting of the Orthodox Inter-Seminary Movement, held at Saint Vladimir Seminary, Crestwood, NY in mid-March 2004.

Metropolitan Herman also noted the impending return of the Tikhvin icon of the Mother of God to Russia, the need for consistent theological training for all potential clergy, and expressed pleasure that the initial first draft of the Statute of the Orthodox Church in America has been completed for the Holy Synod's review. He also stated his conviction that greater accountability is necessary within the life of the Church, especially in light of the negativity that often circulates within lay and clerical circles. "In times in which it seems that everyone claims to have been victimized in one manner or another and in which personal responsibility for one's actions is perceived as an option, it is time for us to call to accountability those whose primary victim is the unity of Christ's Holy Church," he firmly stated.

Protopresbyter Robert Kondratick, OCA Chancellor, offered a detailed report on the work of the Chancery and its various departments, offices and other administrative units. Echoing many themes touched upon in Metropolitan Herman's report, Father Kondratick informed the hierarchs that by June 2004 it is hoped that every parish and clergyman will have an internet connection, thereby improving communication between the Chancery, the dioceses, and the parishes and eliminating the costly need for many of the

present communications disseminated by mail. Among the other areas of Church life touched upon in the report was the forthcoming 14th All-American Council, slated to convene in Toronto, ON in July 2005. He also reported on the final plans associated with the return of the Tikhvin icon of the Mother of God.

In reviewing the financial state of the Church, the Very Rev. Dimitri Oselinsky, OCA Treasurer, noted that, despite unexpected cash flow difficulties encountered during the first two months of 2004 due to the failure of one diocese to remit its fair share for 2003, the financial situation of the Church remained strong. This was also echoed in later reports on the OCA pension and insurance plans, which are growing and extremely strong. Father Oselinsky noted the ongoing need for deeper commitment to the Fellowship of Orthodox Stewards and other forms of voluntary financial support on the part of individuals, parishes and organizations. The means by which this might be accomplished are being explored by Father Kondratich and the Very Revs. David Brum, John Dresko, and staff.

On behalf of the Department of External Affairs and Interchurch Relations, Archbishop Peter, the Very Rev. Leonid Kishkovsky, and Mr. David Wagschal gave a lengthy report surveying the current situation of Orthodox Christianity throughout the world. In addition to noting points of tension currently being experienced in some regions, they noted the positive relationships between the OCA and sister Churches, including the Ecumenical Patriarchate. They also detailed the work of the bilateral commission established in 2003 between the Moscow Patriarchate and the Orthodox Church in America to study ways of effectively ministering to the growing number of recent immigrants from the former Soviet Union. Recent developments within the Standing Conference of Canonical Orthodox Bishops in the Americas were also discussed, and the hierarchs expressed their joy at the recently granted self-rule status of the Antiochian Orthodox Christian Archdiocese of North America.

On behalf of the 14th All-American Council Planning Team, Dr. Alice Woog and Mr. Joseph Kormos presented preliminary plans for the 2005 gathering in Toronto. Father Kondratich amplified the report by reporting on a number of logistical concerns, including the arrangement of displays and vendors and special needs with regard to US Customs. In response to Dr. Woog's report, the hierarchs approved "Our Church and the Future" as the Council theme. Appointed to the Pre-Conciliar Commission were His Grace, Bishop Seraphim of Ottawa and Canada, Chairman; Fathers Kondratich, Brum, Dresko, Kishkovsky and Oselinsky; the Very Revs. William Evansky, Joseph Fester, Paul Kucynda, Alexis Vinogradov; the Rev. Alexander Rentel; Mr. Kormos; Mrs. Michelle Jannakos; Mrs. Faith Skordinski; and Dr. Woog.

The Very Rev. David Brum, Secretary to the Metropolitan, and the Rev. Alexander Rentel of Saint

Vladimir Seminary presented a preliminary draft of the proposed revision of the Statute of the Orthodox Church in America. The need to update the Statute had been recognized for some time, and the committee charged with Statute revisions continues to work to clarify certain portions of the document. The hierarchs will review the draft by mid-May. The final draft will be sent to all parishes after the spring of 2005 session of the Holy Synod of Bishops to allow ample time for parishes to offer input and suggestions before the revisions are brought before 14th AAC delegates.

Father Fester reported on progress being made by parishes to add the names of additional insured, including the Metropolitan and diocesan bishop, in sexual misconduct insurance coverage, while Attorney Jonathan Russin fielded questions regarding legal liability concerns. Diocesan bishops will contact their parishes and insist on compliance with the policy and guidelines adopted by the Holy Synod. In a related matter the hierarchs approved standardized applications for parish work with children and youth, request forms for criminal records checks, reference contacts, questions to be added to existing applications for admission to OCA seminaries, and a questionnaire for admission to the ranks of clergy.

In other matters, the members of the Holy Synod heard a detailed report on the OCA's numerous departments by Mrs. Michelle Jannakos, Church Ministries Coordinating Secretary; reviewed reports on the Fellowship of Orthodox Stewards by Father Joseph Fester, FOS Executive Director and on the OCA's special appeals and planned giving programs by Mr. David Lucs; surveyed diocesan membership statistics, prepared by the Rev. Jonathan Ivanoff; heard a report by Mrs. Elizabeth Kondratich concerning the status of the OCA benefit, pension, health and life insurance, and personal assistance programs.

In addition to Metropolitan Herman, Archbishop Peter, Archbishop Job, Bishop Seraphim, and Bishop Tikhon of South Canaan, other hierarchs attending the spring session included His Eminence, Archbishop Kyrill of Pittsburgh and Western Pennsylvania; His Eminence, Archbishop Dmitri of Dallas and the South; His Eminence, Archbishop Nathaniel of Detroit and the Romanian Episcopate; His Grace, Bishop Tikhon of San Francisco and the West; His Grace, Bishop Nikolai of Sitka, Anchorage and Alaska; His Grace, Bishop Nikon of Boston; and His Grace, Bishop Irineu of Dearborn Heights, Auxiliary to the Romanian Episcopate.

The fall session of the Holy Synod of Bishops will take place October 18-23, 2004 at Saint Tikhon Monastery, South Canaan, PA. On Tuesday, October 19, 2004, the Holy Synod of Bishops and the Orthodox Church in America will host a banquet honoring Metropolitan Herman on the occasion of his 40th anniversary of ordination to the priesthood.

CLEVELAND AROY HELPS ROMANIAN ORPHANS

Cleveland, Ohio – Eight years ago, Craig and Victoria Goodwin, an all-American Orthodox family, left their own country for a mission to Romania's orphans. Their work became nationally acclaimed and known. Now, they are now on a furlough in the USA. On the March 14, the Sunday of the Cross, they were received with love by the parishioners of *St. Mary Cathedral* in Cleveland, Ohio. The joy of the visit was especially significant for the youth group of the parish, who were enthusiastic not only to raise funds for "a good cause", but to pray and adopt the needs "of these least of my brethren", as the Lord calls the needy. Two of the children of the parish were themselves adopted from Romania and are now fine American Orthodox and involved in this action.

Touched by the enthusiasm of the youth, many parishioners stayed after Liturgy to hear and see a well done "powerpoint" presentation – about their eight year mission to Romania's orphan children. The AROY hosted the luncheon in honor of the guests. From our guests, we learned that other Orthodox American missions take care of alcoholic anonymous (AA) programs in the same area of Cluj where the American missionaries receive direction and moral support from the local church. In regard to Romanian orphans, sadly, due to a national moratorium on foreign adoptions, 37,000 children are still in institutions and in much need of assistance in many respects. Craig and Victoria showed how the generosity of many faithful people throughout the country enabled them throughout the years to offer proper care to the young inhabitants of the "*Protection of the Theotokos*" home. One could say that their mission is in fact a gift of Orthodox America to the people of Romania. Their ministry is made possible through the auspices of the Orthodox Christian Mission Center (OCMC) in Florida.

With the assistance of a dedicated Parents Association, the Cleveland AROY chapter began their collections before the fast of the Nativity of Christ. After a few months of collections and other work projects, with the generosity of our members, they were able to present to our missionaries a check for \$1,900. It is their hope that this will make a difference in the lives

Cleveland AROY Members with Fr. Remus & Ps. Elena Grama present a \$1,900 check to Missionaries Craig & Victoria Goodwin.

of the charming little souls showed in the presentation, who are now glued to our hearts.

The young and active Cleveland youth group was especially touched by a note of a kind donation from their Archbishop, who wrote to them: "*Cleveland AROY! I am very pleased to know about your collection for the orphans at the "Protection of the Theotokos" orphanage. Last May, I visited there and I was impressed by the love & dedication of those involved. May Our Lady move many hearts to be as generous as possible to your project. With blessings, Archbishop Nathaniel*".

There is hope that the collection of these young Orthodox Christians, who offered their work as a prayer of love to the Lord, may be matched by some generous donors. Blessings to the Cleveland AROY chapter and, especially, "Thank You" to all generous donors who backed them through their acts of faith and compassion!

Fr. Remus Grama

**MAY ISSUE
DEADLINE
*April 16***

WANT TO MAKE A DIFFERENCE?

APPLY FOR A CAMP POSITION!

We are currently looking to fill a variety of positions for this year's
Camp Vatra for Juniors (Sunday, July 11 – Saturday, July 24)
and
Camp Vatra for Seniors (Sunday, August 1 – FRIDAY, August 13)

Adults over 21 years of age, who are interested in working with children, are encouraged to apply to become leaders in the Church's sacred ministry to her young people. This can be done by actively participating in a wonderful camping experience at our relaxing facility, *Vatra Romaneasca* in Grass Lake, Michigan. Clergy, church school teachers, parents...all are welcome to apply!

Please, if you are able, make an effort

to help in one of the following positions:

These camps give children from across the country an opportunity to practice and learn about their Faith while spending recreational time with other Orthodox young people. Let's do everything we can to be sure this ministry continues.

Cook/Kitchen Staff
Teacher
Nurse
House Parent
Lifeguard
Choir Director
Arts & Crafts
Maintenance

For information on how to apply, contact Camp Director Psa Mary Ellen Rosco (313-562-1521) or the Episcopate Chancery (517-522-4800).
Information will also soon be online at: www.roy.org

Episcopate Camping Reminder...

Registration Forms and Information on Camp Vatra (Grass Lake MI, USA) and Camp St Nicholas (Fort Qu'Appelle SK, Canada) will be available soon from your parish priest or online at www.roy.org. Don't let this time go by without taking advantage of our EDUCATIONAL, SPIRITUAL and FUN programs. Space is limited, so apply soon!

As published in *SOLIA*, the dates for the camps are as follow:

Camp Vatra for Juniors (ages 11-13) – Sunday, July 11 through Saturday, July 24
Camp Vatra for Seniors (ages 14-16) – Sunday, August 1 through FRIDAY, August 13
Camp St Nicholas (ages 8-16) – Sunday, July 11 through Saturday, July 17

CLERGY CHANGES

ARDELEAN, Emil was ordained to the Holy Diaconate by His Grace, Bishop IRINEU, on 6 April 2003, at Sts Michael & Gabriel Church, Sacramento CA. He is assigned there as parish deacon.

BALANEAN, Horatiu Cristian was ordained to the Holy Diaconate by His Grace, Bishop IRINEU, on 21 December 2003, at Sts Peter & Paul Church, Dearborn Heights MI. He is assigned there as parish deacon.

BARSAN, Rev Fr Vasile was received into the Episcopate from the Church of Romania on 15 March 2003, and assigned as parish priest of St Andrew the Apostle Church, McKees Rocks PA.

CLARK, Rev Dn William John was ordained to the Holy Priesthood by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 2 March 2003, at St Raphael of Brooklyn Mission, Detroit MI. He is assigned as assistant priest of Holy Trinity Church, Los Angeles CA.

COCA, Rev Dn George was ordained to the Holy Priesthood by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 14 September 2003, at St Dimitrie Church, Bridgeport CT. He is assigned there as assistant priest.

CRAIOVEANU, Rev Fr Florin was released to the Church of Romania (Archdiocese of Targoviste) on 6 October 2003.

FADUR, Rev Fr Nicolae was received into the Episcopate from the Church of Romania on 15 March 2003, and assigned as parish priest of St Philothea of Arges Mission, Hagerstown MD.

GABER, Kenneth John was ordained to the Holy Diaconate by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 3 August 2003, at St Elias the Prophet Church, Lennard MB. He is assigned there as parish deacon.

KATSILAS, Constantine was ordained to the Holy Diaconate by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 15 February 2004, at St Raphael of Brooklyn Church, Detroit MI. He is assigned there as parish deacon.

LUTAI, Rev Dn Claudiu was received into the Episcopate from the Romanian Archdiocese in America (Romanian Patriarchate) on 15 March 2003 and ordained to the Holy Priesthood by His Grace, Bishop IRINEU, on 16 March 2003, at The Nativity of the Ever Virgin Mary Church, Elmhurst NY. He is assigned as parish priest of Holy Transfiguration Mission, Hartford CT.

MANEA, Rev Fr Adrian was received into the Episcopate from the Church of Romania on 15 March 2003, and assigned as parish priest of Sts Peter & Paul Mission, Quebec City QC.

NICOLESCU, Rev Fr Daniel Julian returned to the Church of Romania on 2 October 2003.

PALANCEANU, Rev Fr Danut was received into the Episcopate from the Church of Romania on 15 March 2003, and assigned as parish priest of The Falling Asleep of the Ever Virgin Mary Mission, Las Vegas NV.

POP, Sabin was ordained to the Holy Diaconate by His Grace, Bishop IRINEU, on 4 January 2004, at The Descent of the Holy Spirit Church, Warren MI. He is assigned there as parish deacon.

SCHMIDT, Rev Dn John was ordained to the Holy Priesthood by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 6 December 2003, at Sts Constantine & Helen Church, Indianapolis IN. He is attached to that parish awaiting assignment.

SUSAN, Rev Fr Vasile was released from The Falling Asleep of the Ever Virgin Mary Church, Chicago IL, and from the ranks of clergy of The Romanian Orthodox Episcopate of America on 1 March 2004. He is under the omofor of His Beatitude, Metropolitan HERMAN of The Orthodox Church in America.

TUDORA, Catalin Vasile was ordained to the Holy Diaconate by His Grace, Bishop IRINEU, on 22 February 2004, at The Falling Asleep of the Ever Virgin Mary Church, Colleyville TX. He is assigned there as parish deacon.

TUDOSE, Rev Fr Mirel was received into the Episcopate from the Church of Romania on 15 March 2003, and assigned as parish priest of St John Chrysostom Mission, Nashville TN.

UNGRIN, Clayton was ordained to the Holy Diaconate by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 25 January 2004, at St George Church, Winnipeg MB. He is assigned there as parish deacon.

VINT, Rev Dn Cosmin was ordained to the Holy Priesthood by His Eminence, Archbishop NATHANIEL, on 21 September 2003, at St George Cathedral, Southfield MI. He is attached to The Falling Asleep of the Ever Virgin Mary Church, Portland OR.

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

M/M Viorel Predescu, Granada Hills, CA	\$500.00
Olivia Dickerman, Ypsilanti, MI	\$250.00
Mary Rugh, Ellwood City, PA	\$100.00
M/M Valer Luca, Boardman, OH	\$75.00
V Rev Fr & Psa Daniel Nenson, Regina, SK	\$75.00
Florence Churilla, Roseville, MI	\$50.00
Andrew & Anna Gib, Ellwood City, PA	\$50.00
Psa Eleonora Lazar, Southfield, MI	\$50.00
Dimitrie Toth, Jr, Waterford, MI	\$50.00
Helen Toth, Waterford, MI	\$50.00
Dan & Virginia Calin, Ypsilanti, MI	\$25.00
Mary Demtriade, Warren, MI	\$25.00
Anna Jonascu, Westland, MI	\$25.00
M/M John Streza, Canton, OH	\$25.00

EPISCOPATE ASSESSMENTS (DUES)

St John, Woonsocket, RI	\$2,000.00
-------------------------------	------------

DEPARTMENT OF MISSIONS

V Rev Fr & Psa Daniel Nenson, Regina, SK	\$25.00
--	---------

VATRA CAPITAL IMPROVEMENTS FUND

V Rev Fr & Psa Daniel Nenson, Regina, SK	\$75.00
--	---------

CONSTRUCTION HAS BEGUN!

Having signed the contracts in mid-November, the first week of December saw the arrival of equipment and workers to begin construction on the two newest additions to Vatra Romaneasca:

The Camp Vatra Center

&

Convenience Building

(ARFORA Coffee Shop, restrooms and electrical supply room)

Also begun was the electrical system upgrade for the entire Vatra facility. Warmer weather has allowed for significant progress, and the contractor estimates completion of the entire project by the end of May.

Thanks to the generosity of our parishes, members and supporters, we have already raised over \$100,000.00 toward the Camp Vatra Center. Since the announcement in December of the electrical upgrade and construction of the Convenience Building, some funds have also been raised toward those projects....but we still need your support to cover the entire cost.

If you have donated to these projects in the past, we sincerely thank you and ask that you remember this worthy cause again when you are able to do so. If you have not yet contributed to either project, please consider a monetary gift of whatever you are able to give. All donations are appreciated – whether from parishes, organizations or individuals.

These projects are done for the expansion and improved functionality of this tremendous asset of our diocese. We kindly invite everyone to be a part of its development.

Please remember...

All parishes, organizations and individuals who donate \$1000.00 or more to the Camp Vatra Center will be listed on a special plaque which will be permanently displayed inside the building.

For information and/or to make donations...

(Please make checks payable to "R.O.E.A." and indicate which of the two projects you are donating toward on the check.)

R.O.E.A. Camp Vatra Center

– or –

R.O.E.A. Convenience Building

PO Box 309, Grass Lake MI 49240-0309

THANK YOU FOR YOUR CONTINUED SUPPORT!

View progress online at www.aroy.org

ON THE FIRST ANNIVERSARY OF HIS REPOSE

Father Vasile Hategan

- An Ever Shining Star on the Frontispiece of our Episcopate -

**Father Vasile
Hategan**

On April 25, we commemorate one year since Archpriest Vasile Hategan left us for the land of eternal inheritance. Many of his former parishioners in Cleveland and faithful throughout the Episcopate continue to miss his genuine smile and all-encompassing fatherly embrace. Likewise, many hierarchs, clergy and laypeople throughout Orthodox America, which he struggled to up-build, also raised prayers for him, upon hearing the news of his

falling asleep. Newspapers in and outside the North American continent carried the necrology of this remarkable all-American kid of the Romanian Orthodox Church in America, whose imagination and free spirit could not be arrested by any obstacle of this world.

Vasile Hategan was born in Youngstown, Ohio, on November 15, 1915 to his parents Vasile and Rafila, immigrants from the Sebes region of Romania, as one of their six children. His childhood was shaped by the Romanian Orthodox community of Youngstown where he served as an altar boy. Upon graduation from high school, he left for Romania, where he studied for four years at the famous "Andrei Saguna" Theological Academy, in Sibiu. Since that time, he loved to write and served as the English editor of the well-known "Revista Teologica" (*The Theological Review*), and became close to Metropolitan Nicolae Balan, with whom he remained in correspondence all his life.

In 1937, he was admitted to the doctoral program in theology, in Bucharest, where he also audited classes in letters and philosophy. Those pre-war years were formative for him, both intellectually and spiritually, and were also an opportunity for a deeper bonding and appreciation of the culture, history and of his people, with whom he identified, in a unique way, as an American-born. His philosophy was simple: "I am first an Orthodox Christian, then an American of Romanian ancestry". These three coordinates, in which he equally took pride, marked his entire life.

He loved Bucharest, and he became involved with the American Consulate, being an enthusiastic translator and cultural promoter. He also served as an assistant teacher at "St. Sava" high school and a co-editor to the "Christian Mission" publication. He also wrote for the *Universul* newspaper and collected art and antiquities, qualities which later would lead to the establishment of a museum in Cleveland.

With the outbreak of the War, he was pressed to leave Romania for England, where he attempted to continue his studies at Cambridge and Southwest Exeter universities. Soon, he had to return to America and follow his life journey as a servant of God. In 1941 he married Cornelia Luca, a music teacher of Farrell, Pennsylvania, and in the same year, he was ordained for St. Dumitru Church, in New York, by the Greek Archbishop Athenagoras, future Ecumenical Patriarch, who was then the locum-tenens for Bishop Policarp. During his 14 years in New York, he was an enthusiastic clergyman, promoting his Faith at Columbia University, cooperating with Orthodox hierarchs and clergy to move forward to a greater unity of the Orthodox Church in America. Thus he was among the group which first envisioned and realized the Standing Conference of Orthodox Canonical Bishops in the Americas (SCOBA). He produced a prayer book for the serviceman and contributed along with many others to the recognition of the Orthodox Faith by the U.S. Government. Among all these, he remained simple, not simplistic, and close to his people, the sailors and those in need. He continued to send relief to Romania, especially during the famine of 1947, and consistently opposed the communist takeover of Romania. He wrote and spoke to *Free Europe* and the *Voice of America*, sustaining the morale of those behind the Iron Curtain.

At the same time, he wrote for the American Orthodox Youth, and guided the youth movement in America. He participated as a member of the general *Committee of the World Council of Churches*, in Amsterdam (1948), Evanston (1954) and Uppsala (1967). He was a great collaborator of the late Archbishop Valerian, who used to call him, with his sharp humor, "the metropolitan" and, in many ways, a mentor to His Eminence Archbishop Nathaniel after his acceptance in the Romanian Episcopate.

Father Vasile Hategan's name will always be associated with St. Mary Romanian Orthodox parish in Cleveland, which he led for over 27 blessed years. His pastoral record includes the building of the modern "Maramures style" church, the Romanian museum sheltered by the church, a new social hall which is adorned with a bronze frieze of Romanian history. He wrote books, among which we mention the *Romanian Culture in Cleveland*, the *History of the parish*, and *History of Orthodoxy in Cleveland*. He was the English editor for "Solia" for many years and also printed two other newspapers: "Orthodox Spirit" and "Orthodox Unity". His enthusiasm and energetic leadership, his direct personality, yet his understanding and

Cont. on page 13

ARFORA HOUSE

50TH ANNIVERSARY

This year marks the 50th Anniversary of the ARFORA House. This building existed with the original home-stead, which we know as Vatra Romaneasca. The house was dedicated 50 years ago to be used and maintained by ARFORA. It had served Vatra campers as a dormitory prior to St Simeon house. The ARFORA House is used as the dormitory for the Vatra camp director, and for the Episcopate Congress and Vatra camps cooks and volunteers. It has housed the nurses' station, where many of our children have gone for scrapes, cuts, and bruises. The house has been a place for friends to relax, visit and rest after many hours of work, either working at the ARFORA coffee shop, or working as the Vatra camp volunteers. What wonderful stories this building could tell, if only the walls could talk.

This July, at the Episcopate Congress, the ARFORA board is planning a rededication of ARFORA House for its Golden Anniversary. We would like to publish a small booklet about the history of the building, the people and events in its years of service to the ladies of the Episcopate. An icon card of St. Paraschiva with the ARFORA House on the reverse side is also being planned, in remembrance of the occasion.

We are asking for a **donation of at least \$50.00 from each parish auxiliary** for the printing cost of this booklet and further bettering of the facilities (for example: heating, electrical wiring, new windows, air conditioning, etc). If any individual or family would be interested in donating toward this endeavor, your name and donated amount will be listed as well.

Please send your donations by June 1, 2004, to the ARFORA treasurer along with the PRINTED name, address and the amount donated to: Marilyn Besoiu, 1304 Northfield Dr., Mineral Ridge, OH 44440-9405, Phone: (330) 544-3790.

Thank you for your generous support of this Golden Anniversary project. We pray for God's blessings for you and your loved ones.

Your sister in Christ,

Louise M. Gibb
ARFORA National President

On the First Anniversary ...

Cont. from page 12

sometimes even "*laissez faire*" pastoral style caused thousands of souls whom he served as a shepherd to ever love him. Above all, he will ever shine through his outstanding character and reliability. Among his famous sayings are: "*We can disagree, but let's not be disagreeable*"; and, when he picked on false modesty, "*I am proud of my humility.*"

Retirement was not a word he easily accepted. As a matter of fact, one could say that Father Hategan never retired. After 1982, he continued to assist his successors in the parish, Fr. Richard Grabowski and the undersigned. He passionately wrote articles for *Solia*, the Romanian American Heritage Center's *Bulletin*, *America*, the *New America*, *Plain Dealer* and other publications, sometimes in Romania. For such reasons, he was included in the *Encyclopedia of Romanian Theologians* and was honored many times by American Orthodox hierarchs, among whom we mention *H.E. Metropolitan Phillip Saliba* and the Holy Synod of the *Orthodox Church in America*. He was honored frequently by the clergy association of Cleveland and his parish, which is ever praying for his soul and his life partner Preoteasa Cornelia, a distinguished religious teacher and director of "*George Enescu*" Choir, who preceded him in death. Father Hategan left behind his beloved son, John Hategan – a former Parish Council President and his wife Marcia and also three grandchildren. His sisters, Mary Helsigan and Frances Honda, also survive him.

After a lifetime of service to the Lord and his people, he was called to the Lord last year on Holy Friday night, while all Orthodox churches were singing the Lamentations for the Lord. He was laid to eternal rest at Sunset cemetery next to his beloved Preoteasa Cornelia and eulogized by *His Eminence Archbishop Nathaniel*, *His Grace Bishop Irineu* and a large assembly of clergy. He left his world at the age of the patriarchs, having been blessed to see our Episcopate growing and in good hands, and the church which he built, now frescoed and shining with a vibrant faith and grace. On **April 25**, a memorial service will be offered for the soul of this great clergyman of our Episcopate, at St. Mary Cathedral in Cleveland. *May God rest him among his saints!*

Father Remus Grama,
St. Mary Cathedral, Cleveland

SOLIA CALENDAR MAILED

During the week of March 22, the beautiful 2004 edition of the SOLIA Calendar Almanac was distributed to parishes and their members. If you do not receive your copy by mid-April, please contact the Department of Publications (solia@roea.org or (517) 522-3656) to request a copy. As always, your generous donation towards this annual project is much appreciated. Please use the envelope provided.

MONASTERY HONORS FR. GRABOWSKI ON 80TH BIRTHDAY

V. Rev. Father Richard J. Grabowski was honored on the occasion of his 80th birthday at The Orthodox Monastery of the Transfiguration, Ellwood City, PA, on Sunday, March 21, 2004. Rev. Mother Christophora, abbess, and the sisterhood wanted to express their gratitude to Father Richard and Preoteasa Hildegard for coming nearly every Sunday, for the past 10 years, from Warren, OH in all seasons and all kinds of weather to celebrate Holy Liturgy for the monastic community and their guests.

V. Rev. Fr. Richard Grabowski (center) with Psa. Hildegard and family members, V. Rev. Panteleimon Stanciu, Mother Abbess Christophora and sisterhood.

The V. Rev. Panteleimon Stanciu, Dean of the Ohio-Western PA Deanery, and pastor of St. Elias Church in Ellwood City, served the

Liturgy on the festive occasion in the presence of Father Grabowski and his family including Preoteasa, sons Richard, Steven, and Michael with wife, Janet. Also present were members of St. Elias Church and friends from Ohio, Pennsylvania and West Virginia. At the end of the Liturgy, Father Grabowski held the altar cross for the faithful to venerate.

An appreciation banquet followed in the monastery refectory. In remarks by Father Richard, he recounted the first time he had met Princess Ileana of Romania, later Rev. Mother Alexandra, and foundress of the monastery. Father Richard was present at the groundbreaking for the monastery in 1967 and for the consecration in 1968. When Father and his family lived in California, he made a visit to the monastery each year while "back east" for various Episcopate functions.

Mother Christophora recounted Father's early life and some details of his marriage to Preoteasa on September 6, 1947, while they were living in a refugee camp in Austria. After immigrating to the US, Father worked two full time jobs for five years in St. Paul, MN in order to buy a house for his family. Still on his mind, however, was a promise he made to God during World War II, in a near-death experience, to one day serve Him by becoming a priest. He enrolled in school, while maintaining one job, in order to prepare for ordination. During this time, Preoteasa had all the responsibilities of running the household and raising their children. Father Richard was ordained a deacon

in 1959 and a priest in 1962 by the late Bishop Valerian and served parishes in Gary, IN, Los Angeles, CA, and Cleveland, OH. Retiring from parish service in 1989, Father was made an archpriest in 1991, and served as coordinator for the "Help for Romania Fund" (1990-1996). He has served at the monastery on a "temporary basis" since September 1994.

In remarks concerning the Grabowski's relationship with the monastery, Mother Christophora expressed appreciation for the spiritual maturity they brought to the life of the community, the loving "fatherhood" and "motherhood" they provided to the nuns, and their fine Christian example. Father served each Holy Liturgy with such care and precision, never missing a word or omitting a prayer. He delivered a prepared sermon each Sunday, was always on time for the services, and officiated memorial services, funerals, baptisms, weddings, holy unction, and confessions when they were required by the pilgrims to the monastery. He also attended the monastery "Hram" each year and coordinated the liturgical services with the guest hierarch. She concluded by thanking Father for being a "link" between the sisters, which are all of American background, and the Romanian Episcopate.

Father Dean Stanciu recounted his long-standing relationship with Father Richard and his appreciation for his work in the Episcopate and Deanery. Father Stanciu also announced that due to some very recent and unfortunate health problems, His Eminence, Arch-

Cont. on page 15

FROM DARK TO LIGHT, FROM FAST TO FEAST

A most intense moment of the Resurrection service is the sudden shift in my Church and my soul from the dark to the light brought by the Pascal Candle, and the priest calls us:
Come take the everlasting light...

The darkened Church is the summit of the Great Lenten season.

In the dark Church, waiting for the Light, it becomes so obvious to us that our lent was not complete, our lenten sorrow was minimal, our repentance short-handed and not sufficient to stop the madness against our Lord and our God.

The world — and I — crucified Him, and He, the Son of God, is lying in the tomb. Even though I sense the crowd around me in the darkened church, I feel lost and lonely, like the prodigal son. Which way do I turn? And whom do I ask? It brings me to the realm of nothingness, as I feel complete separation from God. God is light, and we are in the dark. God is life, but He is in the tomb.

Waiting in the dark, the few seconds feels like eternity. And here at the edge of eternity I stand, the way I am — *as it is*.

We feel trapped in the darkened church, as we are trapped in our daily living by earthly worries; we are taken by a great feeling of guilt and remorse; fear, anxiety and desperation captures us.

I am at the point of screaming out:
Who is going to save me?
Christ is dead, and I have crucified Him.
Every time I sin, I nail Him on the cross again and again.

Then the light is brought out by the priest. The church becomes lit from the Paschal candle, as each person gives light to another person, until the church is bright. The joy is great. From desperation we turn to glorious hope.

The lighted church represents the gift of life. I sense a new life pouring into my veins, filling my soul.

There is a meaningful tradition among the Romanians. After the resurrection service, the faithful take the lit candle all the way home. If you could have a bird's-eye view, the whole town would appear as a lighted sky. You would not know where the sky ends and where the village starts. Earth and heaven merge together to give glory to the Resurrected Christ.

Bringing home the light of the Resurrected Christ, of the Pascal candle, is a blessed thing. Christ's light illumines us all in all places. Our homes become like small churches in which the light of Christ shines.

But the candle light is not enough, for we must take Christ into our home. We take Him home in our hearts. Our hearts become Christ's lit candles.

That sharp transitional moment in my Church and my soul, from the dark to the light, from fast to feast, from condemnation to salvation, brought to us by the Resurrection of Christ in Holy Pascha.

I remember every Sunday — for every Sunday is a Holy Pascha — when I get out from the streets of the world and unworthily enter into the Kingdom of God: as I join my church at the corner of here and eternity.

— Rev. Fr. Cornel Todeasa

Monastery Honors

Cont. from page 14

bishop NATHANIEL, has relieved Father Richard from serving at the monastery or elsewhere, in order to give him time for rest and medical treatment, hoping that he will regain his strength and health.

The octogenarian received many well wishes and greetings from all who were present and the singing of "Many Years." The monastic community thanks all who participated and assures Father and Preoteasa of their continued prayers and love.

Mother Christophora
Abbess

AUXILIARY BISHOP SCHEDULE

December 5-7, 2003. Chicago, IL. Holy Nativity.
Friday: Presided at Midwest Deanery Meeting. **Saturday:** Hierarchal Divine Liturgy for feast of St. Nicholas. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy.

December 14, 2003. Warren, MI. Descent of Holy Spirit. Hierarchal Divine Liturgy. Blessed Horatiu Balanean as Reader and Subdeacon.

December 21, 2003. Dearborn Heights, MI. Sts. Peter & Paul. Hierarchal Divine Liturgy. Blessed Sabin Pop as Reader and Subdeacon. Ordained Subdeacon Horatiu Balanean as Deacon. Christmas Program and Dinner.

December 24-25, 2003. Chicago, IL. Holy Nativity. Hierarchal Divine Liturgy.

December 26-27, 2003. Grass Lake, MI. St. Mary Chapel. Hierarchal Divine Liturgy.

December 28, 2003. Detroit, MI. Ascension Monastery. Hierarchal Divine Liturgy.

January 1. Grass Lake, MI. St. Mary Chapel. Hierarchal Divine Liturgy.

January 4. Warren, MI. Descent of Holy Spirit. Hierarchal Divine Liturgy. Ordained Subdeacon Sabin Pop as Deacon.

January 6. Dearborn Heights, MI. Sts. Peter & Paul. Hierarchal Divine Liturgy. Great Blessing of the Waters for feast of Baptism of the Lord.

January 7. Detroit, MI. Ascension Monastery. Hierarchal Divine Liturgy for feast of St. John the Baptist.

January 10-11. Alexandria, VA. Holy Cross. Saturday: Concelebrated the Sacrament of Baptism with His Eminence, Archbishop Nicolae (Romanian Archdiocese) for the infant Maria Teodora Ducaru, daughter of the Romanian Ambassador to the United States. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy concelebrated with His Eminence, Archbishop Nicolae.

January 18. Glendale, AZ. St. John. Hierarchal Divine Liturgy.

February 1. Houston, TX. St. Mary of Magdala Mission. Hierarchal Divine Liturgy.

February 8. Miramar, FL. Holy Trinity. Hierarchal Divine Liturgy on the occasion of parish's anniversary.

February 14. Southfield, MI. St. George Cathedral. Episcopate Council Meeting.

February 15. Detroit, MI. Ascension Monastery. Hierarchal Divine Liturgy.

February 21-23. Colleyville, TX. St. Mary. Consecration of the new church, concelebrated with His Eminence, Archbishop Nathaniel and His Eminence, Archbishop Dmitri of Dallas.

February 28. Warren, OH. Holy Resurrection. Presided at Pan-Orthodox Great Vespers for the Sunday of Orthodoxy and delivered homily.

February 29. Youngstown, OH. Holy Trinity. Hierarchal Divine Liturgy. **Evening: Boardman, OH. St. John (Greek Archdiocese).** Presided at Pan-Orthodox Great Vespers for the Sunday of Orthodoxy and delivered homily.

March 7. Warren, MI. Descent of Holy Spirit. Hierarchal Divine Liturgy.

March 14. Southfield, MI. St. George Cathedral. Hierarchal Divine Liturgy concelebrated with His Eminence, Archbishop Nathaniel and His Grace, Bishop Nikolai of Alaska. **Evening: Pan-Orthodox Vespers.**

March 15-18. Syosset, NY. Orthodox Church in America Chancery. Spring Meeting of the Holy Synod.

March 21. Troy, MI. St. Nicholas. Hierarchal Divine Liturgy.

March 25. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Hierarchal Divine Liturgy for feast of Annunciation.

PARISH REGISTER

BAPTISMS

Alexuta, Sonia, daughter of Florin & Raluca G. Alexuta, Longueuil, QC. Annunciation, Montreal, QC. Godparents: Ioan & Angela Veghes.

Dumba, Morgan Jenna Evelyn, daughter of Mark A. & Denise J. Dumba, Raymore, SK. St. George, Dysart, SK. Godparents: Darcy Dumba and Shelley Johnson.

Ranta, Paul Traian, son of Ovidiu & Maia Ranta, Troy, MI. St. Nicholas, Troy, MI. Godparents: Nicolae M. & Cristinela Micu.

Shirilla, Lauren Christine, daughter of Jim & Julie C. Shirilla, Powell, OH. St. George, Canton, OH. Godparents: Nicholas J. Shirilla and Debra S. Bailey.

MARRIAGES

Anca, Nick and Rodica Dicu, Gary, IN. Descent of the Holy Spirit, Merrillville, IN. Godparents: Victor & Nina Bivol.

FALLEN ASLEEP IN THE LORD

Chirila, Jean F., 70. Descent of the Holy Spirit, Merrillville, IN.

Pompilius, Aurelia, 89. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI.

Potrebic, Olga, 86. Descent of the Holy Spirit, Merrillville, IN.

Trombitas, Aurelia Maier, 75. Holy Cross, Hermitage, PA.

SCRISOARE PASTORALĂ LA SF. PAȘTI 2004

Iubitului nostru cler, cinului monahal și dreptcredincioșilor creștini ai
Episcopiei noastre de Dumnezeu-păzite,
Har, Milă și Pace de la **Hristos Domnul Cel Înviat**, iar de la noi
părintească dragoste și arhieriești binecuvântări.

Iubiți credincioși,

Hristos a înviat!

Ajungând la acest mare praznic al bucuriei, să mulțumim Tatălui ceresc pentru călăuzirea pe care ne-a dat-o de-a lungul Postului Mare. Așa precum, odinioară a călăuzit poporul evreu prin deșert, izbăvind-l de îngerul morții, pentru a ajunge cu bine în țara făgăduinței, tot așa Dumnezeu ne-a întărit, în această perioadă de 40 de zile de post, pentru a ne învrednici să vedem această zi a bucuriei. În această zi, Dumnezeu nu a distrus numai puterea morții, ci moartea însăși și ne-a adus posibilitatea intrării în rai, pentru că El însuși a trecut pragul închisorii morții și a eliberat omenirea căzută în păcat. Prin aceasta, Dumnezeu a distrus puterea diavolului care ținea omenirea sub păcat și în frica morții.

Astăzi, sărbătorim biruința vieții asupra morții, a ridicării omului de către Dumnezeu în raiul pe care omul l-a pierdut. Iată ce spune Sf. Martir și Ierarh Policarp, patronul primului nostru Episcop român în America: *"Dacă facem lucrurile bineplăcute lui Dumnezeu în această lume, vom moșteni lumea viitoare. Pentru că Dumnezeu ne-a făgăduit că ne va învia din moarte la viață veșnică."* (Policarp c. 135, E) 1:42. Sf. Policarp a fost convertit la creștinism de către Sf. Apostol Ioan în anul 80 d. Hr. El dă expresie învățăturilor primite direct de la Apostoli.

Suntem tentați să credem că ziua de astăzi este o sărbătoare doar a creștinilor, doar a "noastră". Însă Tertulian ne spune: *"în ceea ce privește trupul și sufletul, nu va fi nici o diferență între cei ce cred și cei ce nu cred."* (Tertulian 3. 591) De aceea trebuie să ne amintim că aceasta este de fapt o zi de sărbătoare universală, pentru că puterea morții s-a întins peste toată făptura, iar Iisus Hristos, Cel Unul Născut din Tatăl a izbăvit din robia morții toată omenirea. Și așa cum această zi este o zi a bucuriei pentru toți copiii lui Adam și ai Evei, tot așa va fi o zi a judecății pentru toată omenirea. *"Să nu spună nimeni că acest trup nu va fi judecat sau că nu va învia... Pentru că așa precum ați fost chemați în trup, tot așa în trup veți fi judecați."* (Sf. Clement, Epistola a II-a către Romani 7.519)

De aceea, pentru noi, care cunoaștem lucrarea mântuitoare a Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos profețită de către prooroci, și propovăduită nouă de către Apostolii Săi, care am fost "botezați în Hristos și îmbrăcați în Hristos", ziua aceasta a învierii trebuie să fie o zi de laudă și mulțumire aduse lui Dumnezeu, și un îndemn de a aduce la Domnul pe cei care încă nu-L cunosc și mărturisesc. Astăzi, noi aducem mulțumire și mărire lui Dumnezeu din partea întregii lumi pentru că *"El va învia pe toți oamenii din morți"* (Sf. Iustin Martirul 1.240), iar noi trebuie să mărturisim și să vestim mila Sa pentru noi și pentru toată lumea.

Acum trei nopți, împreună cu femeile mironosițe, am stat împrejurul mormântului trupului Domnului nostru Iisus Hristos. Așa precum, odinioară doar puțini dintre locuitorii Ierusalimului au însoțit pe Domnul la mormânt, tot astfel și acum trei zile, puțini dintre creștini au fost alături de noi care am înconjurat cu Sf. Epitaf (icoana punerii în mormânt a Domnului) biserica. Cei care au fost prezenți au mărturisit împreună cu Sf. Ap. Pavel: *"Dacă Hristos n-a murit și înviat, atunci zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică este credința noastră."* (I Corinteni 15, 14).

"Învierea Ta, Hristoase Dumnezeule, îngerii o laudă în ceruri, iar pe noi, pe pământ, ne învrednicește cu inimă curată a o cânta și o mări!" Am cântat mai devreme în această binecuvântată noapte, atunci când am înconjurat în procesiune biserica. Este un dar de la Dumnezeu, faptul că în această noapte, inimile noastre sunt curate, pline de mărire adusă lui Dumnezeu și de iubire unul față de altul. Dacă inimile noastre n-ar fi curate atunci n-am putea cânta că "Hristos a înviat!" și să răspundem "Cu adevărat a înviat!". Aceste cuvinte măresc pe Dumnezeu, pentru că mărturisesc credința noastră în minunatele lucruri pe care Dumnezeu le-a promis și împlinit și pe care le va împlini la sfârșitul veacurilor.

Astăzi suntem în Ierusalim; astăzi suntem în grădina mormântului; astăzi suntem împreună cu femeile mironosițe și mai târziu suntem cu Petru, Ioan și ceilalți Apostoli adunați împreună, la început cu teamă și apoi în bucurie duhovnicească hrănită de cuvintele Mântuitorului înviat, "Pace vouă!" Hristos a înviat pentru totdeauna și de aceea fiecare generație cântă "Hristos a înviat!" - pentru mine, pentru tine, pentru noi, pentru întreaga omenire!

Cât de minunată este această zi în care ne adunăm împreună pentru a cânta imne de laudă lui Dumnezeu și a striga: "Hristos a înviat!". Împreună cu noi cântă puterile îngerești și care, odată, au cântat imne de slavă la Nașterea Sa în Betleem. Acum puterile îngerești se bucură împreună cu noi, mărturisind învierea Domnului din morți. "*Când Fiul Omului va veni întru a Sa slavă și toți sfinții îngeri împreună cu El, atunci El va sta pe tronul slavei Sale.*" (Matei 25: 31) Cu adevărat, oștirea cerului se unește cu noi în bucurie și mulțumire, bucurându-se pentru revenirea noastră la făgăduința vieții veșnice pogorâtă peste noi de către Iubitorul de oameni Dumnezeu. "*Eu sunt Învierea și Viața. Cel ce crede în Mine viu va fi, chiar de va și muri. Și cine va trăi și va crede în Mine, nu va muri în veci.*" (Ioan 11; 25-26).

Iubiți credincioși,

Ceea ce noi sărbătorim astăzi este împlinirea vechii făgăduințe a iubirii lui Dumnezeu Tatăl pentru noi prin însuși Unul Născut Fiul Său. Este împlinirea tuturor profețiilor și a învățăturilor Domnului însuși. De asemenea, învierea Sa reprezintă o garanție a celor care se vor împlini la sfârșitul veacurilor: "*Și va veni cu slavă să judece viii și morții, și împărăția Sa nu va avea sfârșit.*"

Bucuria aceasta umple inimile noastre cu nădejde pentru cei dragi nouă care au adormit întru Domnul, iar pentru credința pe care o avem că și noi ne vom bucura de vederea lui Dumnezeu, suntem ca niște făclii purtătoare de lumină: "*Să devenim purtători de lumină*" (Glasul 5 Penticostar) pentru că "*Lumina lui Hristos luminează tuturor!*" Fiind mântuiți de Hristos și uniți cu El în moartea și învierea Sa prin botez, să ne aducem aminte de cuvintele Sf. Ap. Pavel: "*Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, pentru noi cei ce eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos, și împreună cu El ne-a sculat și împreună ne-a așezat întru cele cerești, în Hristos Iisus.*" (Efeseni 2: 4-6)

Hristos a înviat și șade de-a dreapta Tatălui, pregătind o cale și un loc pentru cei care-L recunosc ca Domn și Dumnezeu. Sf. Vasile cel Mare spune: "*Să murim pentru păcat pentru a putea trăi. Să omorâm gândurile trupești pentru ca să naștem în noi gândurile Duhului, din care se vor naște viața și pacea*" (Omilii, colecția P.S.B., vol 17, p.488, București)

Iubiți credincioși,

După cum Hristos Cel înviat i-a întâmpinat pe Apostoli cu urarea: "Pace vouă!", tot astfel, El ne întâmpină pe noi în fiecare zi și în fiecare moment al vieții noastre. "Pacea Mea dau vouă. Trăiți în pace!", ne invită Domnul. De aceea, pentru a fi în comuniune cu El, trebuie să avem pacea Sa, iar pentru a avea pacea Sa, trebuie să-L avem în inimile și în viețile noastre. Să nu pierdem timpul! Să ne lepădăm de vechile porniri spre păcat și să facem ceea ce este bineplăcut lui Dumnezeu: "*De acum nu trăiesc eu, ci Hristos este Cel care trăiește în mine.*" (Galateni 2: 20)

Tainicele lucrări ale lui Dumnezeu nu sunt nouă a mărturisi, ci a crede. Dacă Apostolii înșiși ar fi stat la mormânt și ar fi fost martori ai învierii Sale, ai ridicării Sale din piatra rece a mormântului, acest lucru tot nu ar fi convins pe alții că, cu adevărat, Hristos a înviat așa precum a zis mai înainte. "*Dar fiți pregătiți, pentru că nu știți ceasul când va veni Domnul!*" (Didahia 7: 382). Ceea ce este important nu este momentul învierii, ci faptul învierii lui Hristos din morți. La aceasta au luat parte Apostolii, în aceasta au văzut ei pe Domnul trecând prin ușile încuiate, în aceasta a căzut Toma, strigând: "*Domnul Meu și Dumnezeul Meu!*"

Cele patruzeci de zile petrecute împreună cu Hristos cel înviat, au dat putere Apostolilor și ucenicilor lor să mărturisească chiar cu prețul vieții lor, adevărul că "Hristos a înviat!"

Iubiți credincioși,

și noi suntem apostoli ai Domnului înviat! Precum Sfinții Apostoli înșiși nu și-au înfrânat inimile și viețile lor în a predica că "Hristos a înviat", tot astfel și noi, nu putem înfrâna bucuria inimilor noastre de a răspunde: "Cu adevărat a înviat", dăruind lumii mare milă!

+ NATHANIEL

Din milostivirea lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Detroitului

CUVÂNT DE SUFLET

ÎNVIEREA DOMNULUI 2004

HRISTOS A ÎNVIAT!

Prin aleasa purtare de grijă a Părintelui Ceresc, iată-ne ajunși la străluminata prăznuire a învierii Mântuitorului Hristos din «Anul Domnului 2004». Dacă știm că este o sărbătoare ce ne angajează spre a o cinsti îndeosebi pe parcursul a trei zile (anul acesta din 11 în 13 apr. – zile notate cu roșul sărbătoresc în calendar), trebuie să cunoaștem și faptul că «momentul învierii» este încadrat de două săptămâni ce au importanță deosebită prin referirea lor la clipa mântuitoare – adică «Săptămâna Patimilor Domnului» și «Săptămâna Luminată». De aceea, în cele ce urmează mă voi referi la aceste trei «timpuri divine»: vremea Patimilor, învierea și petrecerea săptămânii «luminate» – care sunt, totodată, neamestecate și nedespărțite.

Patimile au durata unei săptămâni, începând cu sosirea la Ierusalim în cadrul acelui cortegiu al biruinței, cunoscut sub denumirea de «Intrarea Domnului în Ierusalim» - sărbătoarea Floriilor. A început atunci și pătimirea efectivă, deoarece a cunoscut înfruntare directă – mai întâi – dinspre mai marii lui Israel, contestatari ai Dumnezeirii Sale. Ucenicii și mulțimile înălțându-I osanale precum unui trimis divin, iar «fariseii din mulțime au zis către El: învățătorule, ceartă-ți ucenicii; și El, răspunzând, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceștia, pietrele vor striga.» (Luca XIX, 39-40 ; și cu același prilej, a reîntâlnit – mai apoi – la Templu, nemernicia care voia, parcă, să stingă sfințenia dumnezeiască a Lăcașului, motiv pentru care «a alungat pe toți cei ce vindeau și cumpărau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei și a zis lor: Scris este: «Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi o faceți peșteră de tâlhari!» (Matei XXI, 12-13). Desigur, culmea pătimirii Sale este Răstignirea, picătura ce a umplut paharul suferințelor, cauzându-I și moartea; iar din acea Vinere Mare ni s-au transmis și cuvinte tânguitoare ale Prea Curatei Maici, Pururea Fecioara Maria, înfățișată ca mijlocitoare către Cel răstignit pe lemnul Crucii: «Dacă Te-a văzut pironit pe Cruce, Doamne, Mielușeaua și Maica Ta se spăimânta și striga: Ce vedere este aceasta, prea iubite Fiule, aceasta ți-a răsplătit adunarea celor fără de lege, care s-au îndulcit de minunile Tale cele multe, Stăpâne? Slavă negrăitei Tale smerenii!» (Canon al Maicii Domnului, joi glas IV).

Și să mai amintim Sâmbata cea Mare, despre petrecerea căreia ne pomenește tot cântarea bisericească ce spune că Domnul a fost «în mormânt cu Trupul, în iad cu Sufletul», ca și cum nu l-ar fi fost destulă pătimirea cea pământească – precum un iad - începând cu vremea lui Irod și terminându-se cu cea a lui Pilat!

Dar Patimilor a urmat învierea din morți! Sau după

ce încheiem o săptămână închinându-ne Celui ce «pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, patimile cele înfricoșătoare, Crucea cea de viață făcătoare și îngroparea cea de voie cu trupul a primit», continuăm să cinstim pe același Dumnezeu-Hristos, dar Acesta devenind «Cel ce a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le»! Trebuie să cunoaștem ce a însemnat – corect – învierea, căci multe ajung să fie brodate de om în jurul icoanei celei mai scumpe pentru noi.

Prima zi de Paști este denumită ca «Duminica întâi după Sfânta înviere», iar în «Slujba învierii» ce se săvârșește la trecerea dinspre sâmbătă spre duminică, deși preotul iese din altar cu lumânare aprinsă la miezul nopții, el comunică credincioșilor nu că «Hristos învie din morți», ci că «Hristos a înviat din morți». Căci Domnul Hristos încheindu-și misiunea în iad (Sf. Teofan Zăvorâtul: «Când s-a pogorât Domnul, toți cei care crezuseră s-au alipit de Dânsul și au fost suiți de El la rai»), Sufletul I s-a readăugat Trupului – acum acesta transfigurându-se, devenind nestricăcios – atât de repede realcătuindu-se Persoana, încât a fost insesizabilă mișcarea în timp și spațiu.

Dacă am dori să cunoaștem adevărata icoană a învierii, Biserica ne-ar lămuri prin îndrumarea de a cerceta iconografia ce împodobește pereții Sfințelor Lăcașuri: pe peretele dinspre mieznoapte – adică din stânga naosului – se reprezintă scena Pogorârii la iad a Domnului nostru Iisus Hristos, ce ne aduce dovada puterii Sale de a învia, prin atotputernicia de care dă dovadă în biruirea porților iadului. De aceea, această imagine este folosită în chip ortodox și ca icoană a învierii.

Momentului învierii îi urmează o săptămână ce se cheamă «cea luminată», detașată de celelalte atât formal cât și ca fond. Observăm și redactarea cărții de cult ce poartă titlul «Slujba învierii», dar care cuprinde întreaga săptămână; în care se specifică: «slujbele săptămânii se săvârșesc după rânduiala primei zile (Duminica), atât în privința cântărilor cât și ca înveșmântare a slujitorilor bisericești.» Iar mai presus de toate putem aminti că în Sfintele canoane bisericești, s-a rânduit să fie toată săptămâna cu prăznuire, ca și cum am avea șapte zile nelucrătoare. Am putea spune că și săptămâna aceasta «Luminată» ne cheamă la intense nevoințe spirituale, cum a fost și cea «a Patimilor»; dar dacă aceea a fost pentru a trăi cu folos duhovnicesc pătimiri purificatoare, de data aceasta ni se cere cu scopul de a ne pătrunde cu adevărul mântuitor al realității învierii din morți a lui Iisus Hristos, act de credință care este definitor pentru creștinul ortodox. Așa spunea și Sfântul Apostol Pavel: dacă am crede că «Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră» (I Corinteni XV, 14), adică nu avem nici o nădejde în învierea noastră din moartea păcatelor, suntem sortiți iadului veșnic. Deci noi trebuie să ne pătrundem deplin de lumina învierii îndeosebi în această săptămână,

Cont. la pag. 22

RUGĂCIUNI ÎMPLINITE ÎN COMUNITATEA DIN DALLAS, TEXAS; SFINȚIREA BISERICII ADORMIREA MAICII DOMNULUI

Cu ajutorul Bunului Dumnezeu și al Prea Curatei Maicii Sale, în zilele de 20, 21 și 22 februarie 2004, a avut loc sfințirea unui nou locaș de cult ortodox românesc, construit din temelii, în statul Texas. Această lucrare s-a înfăptuit prin jertfa și truda comunității ortodoxe românești din metropola texana Dallas, sub îndrumarea și păstoria Prea Cucernicului Părinte Dumitru Păun. Plănuirea construcției noii biserici cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" a început încă de la venirea Părintelui Păun în Dallas, în urmă cu patru ani, astfel împlinindu-se visului comunității ortodoxe românești din acest oraș, de a avea un locaș de închinare după tradiția și canoanele Sfintei noastre Biserici Ortodoxe.

După toate pregătirile și finalizarea formalităților, începerea construcției a avut loc la 1 octombrie 2003, iar după 120 de zile, la 1 februarie 2004, biserica Sfânta Maria a fost ridicată prin truda și priceperea meșterilor, cu rugăciunile credincioșilor parohiei și cu protecția sfințelor moaște care s-au aflat în biserica veche spre întărirea și ajutorul comunității. Imediat după completarea construcției, s-au început pregătirile pentru ziua cea mare, a sfințirii noului locaș, programată pentru data de 21 februarie 2004.

Sărbătoarea sfințirii Bisericii Adormirea Maicii Domnului din Colleyville, TX a început încă de vineri seara, 20 februarie 2004, când a sosit la Dallas, Prea Sfințitul Episcop Vicar Irineu însoțit de Prea Cuviosul Arhimandrit Mihail Filimon Starețul Mănăstirii Înălțarea Domnului din Detroit și Ierodiaconii Sebastian și Iustin de la aceeași mănăstire. S-a săvârșit slujba vecerniei în biserica veche de un sobor de preoți,

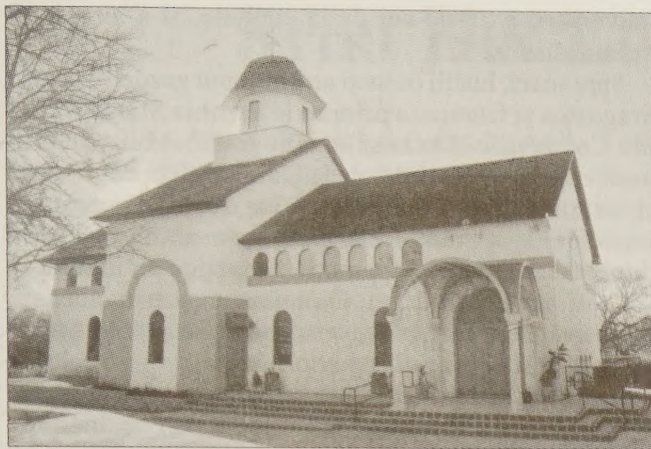
format din Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Mihail Filimon, Prea Cucernicii Părinți Nicolae Păun (fratele Părintelui Dumitru), Protopop de Fetești, România, Contantin Bolovan (nașul de cununie al Părintelui Dumitru) din Vrancea, România, și Ierodiaconii Sebastian și Iustin. Răspunsurile la strană au fost date de un grup de cântăreți în frunte cu Ipodiaconul John Lazar din Detroit. La sfârșitul slujbei s-a ridicat un parastas în memoria Părintelui Gheorghe Preda, fondatorul parohiei din Dallas în urmă cu 24 de ani, care a adormit în Domnul în luna decembrie a anului trecut. După aceasta, parohul bisericii a oferit câteva cuvinte de bun venit Prea Sfințitului Episcop Vicar și tuturor oaspeților acestei mari sărbători. La sfârșitul slujbei, fiind ultima slujbă în această biserică, Părintele Dumitru Păun, cuprins de emoții, a marcat într-un scurt cuvânt datele mai importante din viața comunității în legătura cu biserica veche, ce a fost locașul de alinare al comunității încă din 1980.

La sfârșitul vecerniei, Prea Sfințitul Irineu a oferit câteva cuvinte credincioșilor în care a subliniat eforturile și truda părintelui paroh în clădirea acestei comunități, eforturile, dedicația și sacrificiile credincioșilor parohiei, și, nu în ultimul rând, purtarea de grija și protecția Maicii Domnului asupra comunității din Dallas, care a auzit și a răspuns rugăciunilor vrednicilor creștini ortodocși din această parohie și le-a împlinit cererea lor de ajutor în construirea unei biserici spre slava lui Dumnezeu, cel în Treime slăvit.

Mai spre seară, a sosit Înalț Prea Sfințitul Arhiepiscop Nathaniel, fiind întâmpinat în curtea bisericii de către soborul de preoți, în frunte cu Prea Sfințitul Episcop

Cler și popor la sfârșitul slujbei.

Iată ce pot realiza credincioșii uniți sub călăuzirea unui preot destoinic și cu ajutorul lui Dumnezeu.

Vicar și gazdele care încă lucrau la pregătirile pentru a doua zi. Mai apoi, cei doi ierarhi și clerul au început pregătirile pentru slujba sfințirii de a doua zi, mergând în biserica veche spre a desface altarul și a scoate sfintele moaște din Sfânta Masă. În biserica veche s-au pregătit toate vasele și obiectele pentru slujba de a doua zi; s-a apoi semnat gramata de sfințire de către toți slujitorii.

Sâmbătă dimineața, 21 februarie 2004, la orele 8:30 au sosit cei trei ierarhi coliturghisitori: Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop Nathaniel, Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop Dmitri de Dallas al Bisericii Ortodoxe în America și Prea Sfințitul Episcop Irineu. Procesiunea cu soborul a început din biserica veche până în fața bisericii noi unde a început slujba de sfințire în prezența a peste 500 de credincioși. Pe lângă cei trei ierarhi, soborul slujitor a fost format din Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Mihail Filimon, Starețul Mănăstirii

Înălțarea Domnului din Detroit, Prea Cuviosul Arhimandrit Luke Martin de la Biserica greacă din Dallas, Prea Cucernicii Părinți Dumitru Păun – preotul paroh, Constatin Tofan din Denver, Nicolae Păun din Fetești, România, Constantin Bolovan din Vrancea, România, Marian Manolache de la Biserica Sfânta Maria Magdalena din Houston, Texas, Ioan Petru de la Biserica Pogorârea Duhului Sfânt din Dallas, Justin Frederick de la catedrala Sf. Serafim din Dallas, și Ierodiaconii Sebastian și Iustin de la Mănăstirea Înălțarea Domnului din Detroit. Răspunsurile la strănă au fost date un grup de cântăreți sub conducerea Ipodiaconului John Lazar.

După ocolirea bisericii de trei ori cu sfintele moaște, conform tipicului de sfințire, Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop Nathaniel a venit în fața ușilor încuiate ale bisericii și a bătut de trei ori spre a i se deschide noul templu și a intra cu sfintele moaște în noul locaș pentru a-l sfinți. După deschiderea ușilor, Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop a intrat întâi cu sfintele moaște, urmat de ceilalți doi ierarhi, preoți și credincioși. Apoi în fața noului altar s-a făcut sfințirea apei pentru stropirea bisericii. Prea Sfințitul Irineu a stropit biserica în interior cu apă sfințită, iar Înalt Prea Sfințitul Dmitri a uns pereții interiori cu Sfântul și Marele Mir. Înalt Prea Sfințitul Nathaniel a intrat apoi cu sfintele moaște prin ușile împărătești în noul altar unde s-a început slujba de punere a sfintelor moaște în Sfânta Masă și sfințirea altarului. Sfintele moaște au fost așezate în piciorul sfintei mese și au fost pecetluite cu ceară turnată deasupra. S-a spălat Sfânta Masă cu apă de trandafiri, după care a fost unsă cu Sfântul și Marele Mir și îmbrăcată în veșmânt nou. Pe altar au fost așezate noul Sfânt Antimis, Sfânta Evanghelie și

Cont. la pag. 22

Diaconi și preoți participanți la această măreață slujbă înconjoară pe cei trei ierarhi.

Rugăciuni ... *Cont. de la pag. 21*

celelalte noi podoabe. La sfârșitul slujbei de sfințire a Sfântului Altar, ierarhii, ceilalți clerici și credincioșii au mers în fața Sfântului Altar unde s-a citit în genunchi rugăciunea pogorării Duhului Sfânt. Mai apoi, conform ritualului, toți credincioșii prezenți în biserică, în număr de peste 500, au intrat în Sfântul Altar pentru a se închina și a lua binecuvântare de la arhierei.

Sfânta Liturghie Arhierască a început cu hirotesia întru citeș și ipodiaton a tânărului Vasile Tudora, de către înalt Prea Sfințitul Dmitri pe seama noii biserici. La sfârșitul Sfintei Liturghii s-au ținut cuvinte de învățătură și de explicare a însemnătății acestui mare eveniment în viața Bisericii de către Înalt Prea Sfințitul Nathaniel și Prea Sfințitul Irineu în românește și Înalt Prea Sfințitul Dmitri în engleză. Părintele Paroh Dumitru Păun a oferit o mica istorie a acestei comunități în care a prezentat etapele parcurse până la acest moment și a mulțumit tuturor sprijinitorilor și credincioșilor care au contribuit la ridicarea Bisericii Sfânta Maria. Din partea comunității, Părintele Paroh a oferit ierarhilor icoane mari pictate cu Maica Domnului spre amintire și purtare în rugăciuni a noii comunități.

La sfârșit, biserica a mai fost înconjurată încă o dată pentru a se sfinți cu Sfântul și Marele Mir și a se stropi cu aghiasmă la exterior. Prea Sfințitul Irineu a uns cele patru laturi ale noii biserici cu Sfântul și Marele Mir.

A urmat un banchet festiv în sala bisericii la care au participat ierarhii, preoții și toți credincioșii veniți la această mare sărbătoare. La banchet, Părintele Paroh a mulțumit doamnei arhitecte Mirela Tudora, constructorului Michael Roberts - denumit de comunitate "Manole Americanul", familiei sale pentru suport și înțelegere, credincioșilor parohiei și tuturor celor care într-o măsură sau alta au contribuit la ridicarea acestui sfânt locaș.

Sărbătoarea a continuat a doua zi, duminică 22 februarie 2004, cu săvârșirea Sfintei Liturghii de către Prea Sfințitul Episcop Vicar Irineu și soborul de preoți. În cadrul Sfintei Liturghii, din încredințarea Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop Nathaniel, Prea Sfințitul Episcop Irineu a hirotonit întru diacon pe Ipodiatonul Vasile Tudora, fiu al parohiei, spre a fi de ajutor părintelui paroh Dumitru Păun la Biserica Sfânta Maria. După Sfânta Liturghie, Prea Sfințitul Irineu împreună cu soborul de preoți au oficiat slujba mulțumirii pentru împlinirea a 25 de ani de căsătorie pentru Părintele Dumitru și Preoteasa Gladiola Păun. Această surpriză a fost aranjată de către nașii Familiei Părintelui Păun, Familia Părintelui Constantin și Preoteasa Elena Bolovan, care se aflau în vizită cu ocazia sfințirii. De asemenea, ca semn de prețuire și recunoștință, Prea Sfințitul Irineu a oferit Părintelui Dumitru propria sa cruce de la setul arhieresc spre amintire a acestui mare eveniment. A urmat mai apoi un banchet festiv în cinstea părintelui și a doamnei preotesei, cu ocazia

aniversării a 25 de ani de la cununie, și a hirotoniei noului diacon.

Spre seară, înalții oaspeți au mulțumit gazdelor pentru dragostea și frumoasa primire la Parohia Sfânta Maria din Colleyville, Texas și luându-și rămas bun, au urât mult spor, pace și ajutor de la Dumnezeu în continuare și i-au încredințat de purtarea lor de grijă și pururea rugăciuni spre mântuire în toată vremea. A doua zi de dimineață, ierarhii și preoții oaspeți s-au întors la Detroit mulțumind lui Dumnezeu pentru această binecuvântare revărsată peste parohia Sfânta Maria cu ocazia sfințirii noii biserici.

La mulți rodnici și binecuvântați ani de slujire în noua biserică, Părintelui Dumitru Păun și comunității românești din Dallas-FortWorth!

Dan Hoarste, Participant

Cuvânt de Suflet *Cont. de la pag. 19*

spre a putea mărturisi cu convingere că «Adevărat a înviat!».

Ne-a rânduit Bunul Dumnezeu să putem prăznui și în acest an învierea mântuitoare, unii de mai mulți sau mai puțini ani, fiecare după vârsta ce avem, dar trebuie să o împlinim de fiecare dată din răspuțeri, pentru că numai așa vom ajunge să ne întărim în nădejdea purtării de grijă a Celui-de-Sus, pe temeiul căreia să călătorim cu folos prin această lume, iar în cea veșnică să fim cu Hristos «Cel înviat», sau cum sfătuia un sfânt părinte contemporan nouă (din Biserica Ortodoxă Sârbă, care s-a sfârșit în pământ american, iar cu moaștele întors pe meleaguri natale): «Hristos a înviat și prin învierea Sa a deschis ușile Raiului fiilor lui Adam și mulți au intrat deja în acest Rai, care nu se va pierde și din care nu va mai fi surghiun. Dacă ați auzit aceasta și totuși sunteți apăsați de frica morții, atunci e ca și cum n-ați fi auzit, iar dacă ați auzit această veste de bucurie și ați primit-o în inima voastră, atunci și învierea voastră este în prag, adică a început în voi lucrarea de aducere la viața duhovnicească, ce se va încheia prin înviere. Dacă această veste de bucurie a devenit scopul vieții voastre, moartea este pentru voi o jucărie, la fel ca un rob legat, pentru învingătorul în război ... Dacă ați auzit vestea de bucurie și ați primit-o în inima voastră, atunci au crescut iarăși două aripi pe sufletul vostru căzut – dragostea de Dumnezeu și dragostea de frați – ca două aripi de vultur. Înariptu-s-a ființa voastră cu cele două aripi minunate care vă duc la cer, în Raiul ceresc, în împărăția înariptărilor heruvimi, în patria fără de moarte a Domnului învietoare!».(Sf. Nicolae Velimirovici, Scrisoarea 224).

În încheiere, vă doresc să aveți parte de sărbători împodobite cu lumină, sănătate, bucurii și vă adresez, cu toată căldura, tradiționala urare: «HRISTOS A ÎNVIAT!», răspunzând totodată și salutărilor dumneavoastră, în același fel creștinesc: «ADEVĂRAT A ÎNVIAT!».

+IRINEU Episcop Vicar

ȘTIRI DIN LUMEA ORTODOXĂ

SERBIA

Membrii Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Sârbe – PF Patriarh Pavle, IPS Anfilohie de Muntenegru și episcopii Laurențiu de Sabac și Irineu de Bacla – au fost primiți la 19 noiembrie, de primul ministru al Serbiei Zoran Zivković discutându-se situația generală din Serbia, precum și relațiile stat-biserică.

Potrivit recensământului din 2002, 85% din populația Serbiei este ortodoxă.

Într-o scrisoare din 4 ianuarie 2004, adresată Prințului moștenitor Alexander Karagiorgievici, Patriarhul Serbiei se pronunță net pentru restaurarea monarhiei parlamentare în Serbia.

(SOP, janvier 2004)

ADUNARE EPARHIALĂ LA BUCUREȘTI

La 22 ianuarie curent, la Palatul Patriarhiei din București au avut loc, sub președinția P.F. Patriarh Teoctist, lucrările anuale ale Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Adunarea Eparhială este organul deliberativ pentru toate chestiunile administrative, culturale și economice ale Eparhiei. Ea se compune din 30 de reprezentanți ai clerului (o treime din numărul total al membrilor Adunării) și ai credincioșilor (diferența de două treimi), aleși pe termen de 4 ani.

Adunarea eparhială a analizat activitatea celei mai mari Eparhii din țară sub aspect pastoral-misionar, socio-caritativ, organizatoric-administrativ, viață monahală, învățământ teologic și religios în școlile de stat, patrimoniu cultural-bisericesc, activitate editorial-tipografică, construire de noi lăcașuri de cult, precum și alte aspecte curente ale vieții bisericești din cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor.

(Viata Cultelor, 24 ianuarie 2004)

ÎNCERCARE DE RECONCILIERE

O delegație a Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Granițelor, formată din IPS Marcu al Berlinului, IPS Ilarion al Sidney și IPS Chiril al San Francisco a sosit la Moscova la 17 noiembrie și a purtat discuții cu reprezentanții Patriarhiei Moscovei privind dorința ambelor părți de a restabili comuniunea euharistică și de rugăciune între cele două biserici, întreruptă în 1917.

Un pas important către unitate îl va constitui vizita la Moscova anul acesta a Mitropolitului Laurus, Președintele Sinodului Arhieriei Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Granițelor, când se prevede și semnarea unui acord ce va defini bazele canonice și pastorale ale unității Bisericii Ortodoxe Ruse.

(Vestitorul Ortodoxiei, 1 decembrie 2003)

Știri culese și redactate de **Psa. Zoe Vasiliu**

EDUCAREA CREȘTINĂ A FAMILIEI

Învierea Domnului

“Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le.” Aceasta este cântarea pe care o cântăm, cu bucurie, în ziua de Paște și patruzeci de zile după aceasta (până la Înălțare) noi toți: copii, adulți, bătrâni, bărbați și femei. Sfântul Evanghelist Ioan, cel care, împreună cu Maica Domnului a stat plângând lângă Crucea lui Iisus Hristos când El se chinuia răstignit, a scris despre Înviere: “Iar în ziua întâi a săptămânii (duminica), Maria Magdalena a venit la mormânt dis-de-diminează, fiind încă întunerice, și a văzut piatra ridicată de pe mormânt. Deci a alergat și a venit la Simon-Petru și la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus. Deci a ieșit Petru și celălalt ucenic și veneau la mormânt. Și alergau amândoi, dar celălalt ucenic, alergând înainte, mai repede decât Petru, a sosit cel dintâi la mormânt. Și aplecându-se, a văzut giulgiurile puse jos, dar n-a intrat. A sosit și Simon-Petru, urmând după el, și a intrat în mormânt și a văzut giulgiurile puse jos, iar mahrama, care fusese pe capul Lui, nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfășurată, la o parte, într-un loc. Atunci a intrat și celălalt ucenic care sosise

întâi la mormânt și a văzut și a crezut ... Iar Maria stătea afară lângă mormânt plângând. Și pe când plângea, s-a aplecat spre mormânt. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe șezând, unul către cap și altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus. Și aceia i-au zis: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Ea le-a zis: Că au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus. Zicând acestea, ea s-a întors înapoi și a văzut pe Iisus stând, dar nu știa că este Iisus. Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Ea, crezând că este grădinarul, I-a zis: Doamne, dacă tu L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus și eu îl voi ridica. Iisus i-a zis: Maria! Întorcându-se, aceea i-a zis evreiește: Rabuni! (adică, învățătorule). Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații mei și le spune: Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeu Meu și Dumnezeu vostru.” (Ioan, 20, 1-17).

Știm că acestea sunt adevărate pentru că Sfântul Ioan Evanghelistul este chiar el însuși “celălalt ucenic” care a alergat împreună cu Sfântul Petru la mormântul lui Iisus Hristos. Tot Sfântul Ioan Evanghelistul, care

Educarea ... *Cont. de la pag. 23*

a fost de față, povestește cum Iisus Hristos, înviat, s-a arătat ucenicilor în seara Duminicii Învierii: "și fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), și ușile fiind încuiate, unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijloc și le-a zis: Pace vouă! Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul. Și le-a zis iarăși: pace vouă! ..." (Ioan 20, 19-21). Sfântul Toma care nu se afla cu ucenicii atunci, nu a crezut în înviere și a spus: "Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielei și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede." Dar după 8 zile, când ușile erau încuiate, Iisus Hristos a venit din nou în mijlocul ucenicilor "... Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și vezi mâinile mele și adu mâna ta și pune-o în coasta Mea și nu fi necredincios, ci credincios. Atunci Toma I-a zis: Domnul meu și Dumnezeul meu! Iisus I-a zis: Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!" (Ioan 20, 27-29). Sfântul Ioan Evanghelistul a fost acolo când acestea s-au întâmplat.

Sfaturi pentru părinți:

- Voi, părinților, ați văzut în timpul Postului Mare filmul "The Passion of The Christ" de Mel Gibson? Dacă nu l-ați văzut, e bine să-l vedeți. E un film cutremurător. E o durere imensă în acest film și totuși nu este decât o parte a adevăratei dureri pe care a suferit-o Iisus Hristos și pe care noi nici nu ne-o putem imagina. Când ieși de la film, ieși un om schimbat care iei viața și religia mult mai în serios.
- Am trăit împreună cu familia noastră tristețea Săptămânii Patimilor, am fost în Joia Mare la Cele 12 Evanghelii, apoi în Vinerea Mare la Slujba Prohodului?
- Am fost noi și copiii noștri noaptea la Slujba de înviere sau, în cazul copiilor mai mici, i-am dus la slujba Vecerniei de Paște care s-a ținut ziua? În cazul în care cineva a fost bolnav și nu a putut merge la Slujba de Paște am avut grijă să-l ducem la Biserică cât mai repede după vindecare, pentru a auzi și el cântându-se: "Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le"? Le-am explicat noi copiilor noștri acest cântare?
- Să nu îi lipsim pe copiii noștri de această mare bucurie a Paștelui. Când eram copil, în Sâmbăta Mare noi, copiii ne culcam cât mai devreme și când ne era somnul mai dulce mama ne trezea să mergem la Înviere. Întâi mormăiam puțin pentru că ne era greu să ne trezim, dar mama ne dădea cu mâna udă pe față și atunci, când creierul se trezea, ne dădeam seama că este Noaptea Învierii. Săream fericiți din pat, ne îmbrăcam cu haine curate și fugeam la Biserică să fim acolo când preotul iese cu lumânarea aprinsă strigând: "Veniți de luați lumină! Veniți de luați lumină! Veniți de luați lumină din lumina lui

Hristos!" Aprindeam lumânările unul de la altul, cântam cu toată mulțimea: "Hristos a înviat..." și eram cei mai fericiți oameni din lume. Acea fericire m-a urmărit peste ani, departe de țară, și în clipele de încercare mi-a alinat sufletul și mi-a dat tăria să merg mai departe chiar dacă drumul părea imposibil de străbătut. Copiii noștri astăzi sunt copii, dar mâine, nici nu știm cum, devin adolescenți și adulți. Uitați-vă în jur, câți adolescenți și adulți devin deprimați, unii ajungând la sinucidere. Să nu-i lipsim pe copiii noștri de bucuria Învierii, această doctorie atât de necesară sufletelor noastre.

Fie ca Bunul Dumnezeu să ne ajute să ne facem datoria de fii ai lui Dumnezeu și de părinți ai copiilor noștri și fie ca această perioadă de 40 de zile, de la Paște până la Înălțare să o petrecem creștinește și să ne spunem unul altuia cu convingere și bucurie: "Hristos a înviat!", "Adevărat a înviat!"

Maica Preoteasă

CALENDARUL SOLIA 2004

Începând cu data de 22 martie, frumoasa ediție a Calendarului Solia pe 2004 a fost distribuit parohiilor și credincioșilor.

Dacă nu ați primit Calendarul-Almanah până la mijlocul lunii aprilie, vă rugăm să contactați Departamentul de Publicații al Episcopiei (solia@roea.org, tel. 517-522-3656).

Ca întotdeauna, orice donație pentru acest proiect este binevenită.

Vă rugăm să folosiți plicul inclus.

SOLIA — THE HERALD
PO BOX 185
GRASS LAKE MI 49240-0185
USA

Periodicals
Postage Paid
at Jackson
and additional
offices

*****AUTO**MIXED ADC 481

SAMPLE
ORTHODOX INSTITUTE LIBRARY
2311 HEARST AVE
BERKELEY CA 94709-1319

S132
P406